

متن پرسش

با سلام خدمت استاد عزیز: استاد عزیز، اگر بخواهیم افق گشوده مقابل انسان را برای حس بیشتر روشن یا بیان کنیم آیا می‌توانیم بگوییم آنچه انسان در پیش روی خود یا تعریف خود را آن حس، می‌یابد و احساس می‌کند که باید در آینده آن را بیشتر بروز دهد و به تفصیل درآورد و زندگی خود را براساس آن به نظم آورد. ۲. افق گشوده بر جامعه را می‌توانیم همان روح تاریخی در نظر بگیریم؟ ۳. استاد عزیز نظر شما در مورد این گفته چیست که "بسم الله الرحمن الرحيم؛ به ظهور ذات به اسم الله والله که نور آسمان و زمین است و رحیم است، رحیم که به مهمانی خاص خود می‌برد طالبان راهش را، پس آسمان و زمین هم نمایش اوست و هم در جهت نمایش او حرکت می‌کند. داستان آفرینش، داستان نمایش اوست و روح تاریخی و افق گشوده جهان قدسی تقدیر زیبای این عالم است. ۴. اینکه استاد عزیز فقط زمانی که هر پدیده‌ای به اسم الله که رحمن است و رحیم، در نظر گرفته می‌شود می‌توانیم از آن راضی بوده و نسبت به پدیده رضایت داشته باشیم و زمانی که پدیده را با هویتی غیر اسم الله در نظر می‌گیریم نسبت به آن حالت دفع (غضب یا ترس) ایجاد می‌شود، موثرترین راه که باید انجام دهیم چیست که هویت‌ها که تعریف غیر اسم الله از پدیده است در جانمان رنگ ببازد. ۵. استاد عزیز آیا جهاد تبیین امروز می‌تواند بجز عارف شدن اشخاص به دیدن هر پدیده‌ای به اسم الله است؟ ممنون

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱. آری! و راز عبادات اولیای الهی را در همین رابطه می‌توان دانست. ۲. همین‌طور است. مشروط بر آن‌که تاریخ را به حکم «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» اراده الهی بدانیم که به سوی انسان نظر کرده. ۳. همین‌طور است. به همین جهت فرمود: او نور آسمان و زمین است و نفرمود آسمان و زمین را نورانی می‌کند، که معنای دوگانگی در میان باشد. حضرت امام در تفسیر سوره حمدشان نکات خوبی در این مورد فرموده‌اند. ۴. با نظر به حضور سنن الهی ما در هر پدیده‌ای باید نظر کنیم. ۵. آری! و به همین جهت با رویه‌رو شدن با افراد باید باطن خداجوی همه را در ابتدای امر مدّ نظر قرار داد و با آن‌ها گفتگو کرد تا حجت تمام شود. موفق باشید